

การพัฒนารูปแบบการนิเทศภายในของโรงเรียนสามัคคีวิทยาทาน อำเภอเมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่

Development of an Internal Supervisory Model of Samakkhi Wittayathan School
in Mueang Chiang Mai District, Chiang Mai Province

ศิริพร ปัญญาอิง Siriporn Punyaying

พระครูวิทิศาสนาทธร, ผศ.ดร. Phrakhruvititsasanatorn, Asst. Prof. Dr.

พระมหาสกล มหาวิโร, ผศ.ดร. Phramaha Sakun Mahaviro, Asst. Prof. Dr.

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

Public Administration, Faculty of Social Sciences, Mahamakut Buddhist University

Siriporn0819988590@gmail.com

Haripunchai Review 23/05/2023

Haripunchai Review 09/08/2023

บทคัดย่อ

การวิจัยมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1)ศึกษาสภาพปัจจุบันการนิเทศภายใน 2) พัฒนารูปแบบการนิเทศภายใน 3) ทดลองใช้รูปแบบการนิเทศภายใน และ 4) ประเมินผลและพัฒนารูปแบบการนิเทศภายในของโรงเรียนสามัคคีวิทยาทาน อำเภอเมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่ การวิจัยและพัฒนาผู้ให้ข้อมูลหลัก คือ ผู้บริหารและครูผู้สอน จำนวน 16 รูป/คน เครื่องมือ คือ แบบสัมภาษณ์ แบบการสนทนากลุ่ม แบบสอบถาม และแบบประเมิน เชิงคุณภาพโดยวิเคราะห์เชิงเนื้อหา และเชิงปริมาณโดยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสังคมศาสตร์

ผลการวิจัย พบว่า :

1) ผลการศึกษาสภาพปัจจุบันการนิเทศภายใน พบว่า ไม่มีรูปแบบการนิเทศภายในที่มีกระบวนการตามระบบคุณภาพที่ชัดเจน

2) การพัฒนารูปแบบการนิเทศภายใน ประกอบด้วยขั้นที่ 1 การศึกษาบริบทและวางแผน (ทุกข์ D : Dukkha) ขั้นที่ 2 การสร้างเครื่องมือ (สมุทัย S : Samudaya) ขั้นที่ 3 การปฏิบัติการนิเทศ 3 (นิโรธ N : Nirodha) ขั้นที่ 4 การสรุปและประเมินผล (4 มรรค M : Magga) ผลการตรวจสอบ

ความสมเหตุสมผลเชิงทฤษฎี ความเป็นไปได้ และความสอดคล้องของรูปแบบ สมเหตุสมผลเชิงทฤษฎี ความเป็นไปได้ของรูปแบบ และความสอดคล้องของรูปแบบ

3) ผลการทดลอง พบว่า โดยก่อนการใช้อยู่มีคะแนนเฉลี่ย และการหลังใช้อยู่มีคะแนนเฉลี่ยหลังใช้ เท่ากับและระดับความพึงพอใจในการใช้รูปแบบการนิเทศภายในของโรงเรียนสามัคคีวิทยาทาน มีคะแนนอยู่ในระดับมากที่สุด

4) ผลจากการประเมินผลและพัฒนาารูปแบบการนิเทศภายในโรงเรียนสามัคคีวิทยาทานโดยใช้หลักธรรมอริยสัจ 4 อำเภอเมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่ พบว่า หลังใช้รูปแบบการนิเทศภายในมีประสิทธิภาพสูง มีระดับความพึงพอใจของครูผู้นิเทศและผู้รับนิเทศอยู่ในระดับมากที่สุดและผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนเพิ่มขึ้น

คำสำคัญ : การพัฒนารูปแบบ, การนิเทศภายใน, โรงเรียนสามัคคีวิทยาทาน

Abstract

The purposes of this research were 1) to explore the current state of internal supervision, 2) to develop the internal supervision model, 3) to experiment with the internal supervision model, and 4) to evaluate and develop the internal supervision model of Samakkhi Wittayathan School in Mueang Chiang Mai District, Chiang Mai Province. This study was a research and development. The key informants were 16 administrators and teachers. The research tools were interview form, focus group, questionnaire and qualitative assessment with content analysis and quantitative by statistical packaged for the social science.

The results revealed that:

1) The study results of the current state of internal supervision found that there was no model of internal supervision according to a clear quality system process.

2) Development of internal supervision model which consisted of step 1 : Context study and planning (D: Dukkha), step 2: Making tools (S: Samudaya), step 3: Supervising operations (N: Nirodha), and step 4 : Summarizing and evaluating (M :

Magga). Theoretical reasonableness examination results, possibility and conformity of model, theoretically reasonable, Possibilities of the model, and conformity of model.

3) The experimental results showed that before using the mean and after using the mean. The latter were the same and the satisfaction level of using the internal supervision model of Samakkhi Wittayathan School was the highest points.

4) The results of evaluation and development of supervision model within Samakkhi Wittayathan School using the 4 Noble Truths was found that after using the internal supervision model was highly effective. The satisfaction level of supervising teachers and supervising recipients were at the highest level and the achievement of the learners increased.

Keywords: Model Development, Internal Supervision, Samakkhi Wittayathan School

บทนำ

การศึกษาเป็นกระบวนการเรียนรู้เพื่อความเจริญงอกงามของบุคคลและสังคมจากการถ่ายทอดความรู้ การฝึกอบรม การสร้างองค์ความรู้ อันเกิดจากสภาพแวดล้อมสังคม เพื่อให้บุคคลได้เรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต การศึกษาจึงเป็นเครื่องมือสำคัญที่จะช่วยพัฒนาคนในชาติให้มีความรู้ความสามารถและมีคุณลักษณะตรงตามความต้องการของสังคมและประเทศชาติ และการศึกษาามีบทบาทสำคัญในการพัฒนาประเทศ (ปาจริย์ หงส์แก้ว, 2563 : 1) จากแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560 – 2579 ข้อ 2.2 กล่าวว่า ระบบการบริหารจัดการศึกษามีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ส่งผลต่อคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา 2. ร้อยละของสถานศึกษาที่มีคุณภาพตามเกณฑ์ประกันคุณภาพการศึกษาเพิ่มขึ้น 3. ร้อยละของสถานศึกษาที่มีความพึงพอใจต่อระบบการประกันคุณภาพการศึกษาเพิ่มขึ้น 4. คะแนนเฉลี่ยผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินัยพื้นฐาน (O-NET) ของผู้เรียนที่เรียนในกลุ่มสถานศึกษาที่เข้าสู่ระบบการบริหารจัดการแนวใหม่สูงขึ้น 5. ระดับความพึงพอใจของผู้ปกครองและชุมชนในการให้บริการการศึกษาของกลุ่มสถานศึกษาที่เข้าสู่ระบบการบริหารจัดการสูงขึ้น 6. จำนวนสถานศึกษาที่บริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลเพิ่มขึ้น 7. อัตราค่าใช้จ่ายด้านบุคลากรต่อนักเรียนลดลง สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2545 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2562 การจัดการศึกษาที่มีคุณภาพนั้น มีหลายแบบการนิเทศภายในก็เป็นส่วนหนึ่งที่ใช้ในการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาในการแก้ปัญหาและปรับปรุงคุณภาพการเรียนการสอน

รวมถึงเป็นการพัฒนาการทำงานของครูให้มีประสิทธิภาพ ซึ่งจะส่งผลต่อไปถึงผู้เรียน ดังที่ รัศมี ภูกันดาน (2562 : 22) ได้กล่าวว่า การนิเทศภายในเป็นกระบวนการปฏิบัติงานร่วมกันของผู้บริหารและบุคลากรในโรงเรียนที่จะส่งเสริมสนับสนุน ช่วยเหลือให้คำปรึกษาแนะนำแก่ครูที่รับการนิเทศ และบุคลากรในโรงเรียนให้พัฒนาปรับปรุงแก้ไขการจัดการเรียนการสอนและการปฏิบัติงานเพื่อความงอกงามในวิชาชีพ และส่งผลต่อการเพิ่มคุณภาพของนักเรียนให้เป็นไปตามเป้าหมายการศึกษา

สำหรับโรงเรียนสามัคคีวิทยาทาน ได้กำหนดเป้าหมายพัฒนาคุณภาพการศึกษาด้านนักเรียนและครู คือ ให้นักเรียนมีความประพฤติดี มีคุณธรรม ครูและบุคลากรทางการศึกษาให้มีคุณตามาตรฐานวิชาชีพ เพื่อตอบสนองวิสัยทัศน์ที่ว่า ผู้เรียนเป็นศาสนทายาทที่มีคุณภาพทั้งทางโลกและทางธรรม บริหารจัดการด้วยระบบคุณภาพ และจัดการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ แต่ผลการรายงานการพัฒนาคุณภาพการศึกษา (SAR) ของโรงเรียนสามัคคีวิทยาทานในด้านผลการทดสอบทางการศึกษาระดับขั้นพื้นฐาน (O-NET) ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีผลการทดสอบวัดความรู้พื้นฐาน โดยภาพรวมอยู่ในระดับต่ำกว่าค่าเฉลี่ยระดับชาติทุกรายวิชา (โรงเรียนสามัคคีวิทยาทาน, 2564 : 11) ทำให้คุณภาพการศึกษาของนักเรียนอยู่ในระดับไม่น่าพึงพอใจ ซึ่งไม่เป็นไปตามเป้าหมายที่โรงเรียนกำหนดไว้ ครูที่มีความรู้ความสามารถในการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ จะมีการกำหนดเป้าหมายให้เกิดกับผู้เรียนอย่างครบถ้วนตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีการศึกษาค้นคว้า วิจัย เพื่อพัฒนาสื่อ และกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ (สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา องค์การมหาชน, 2555)

ดังนั้น การพัฒนาครูเพื่อให้ครูสามารถปรับปรุงและพัฒนาการจักระบวนการเรียนรู้ เพื่อให้การจัดการศึกษาบรรลุจุดมุ่งหมายที่วางไว้และบรรลุตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรสถานศึกษา (บุษกร วิเศษสมบัติ, 2564 : 208) จากการศึกษารูปแบบ เทคนิควิธีหรือกระบวนการนิเทศ พบว่ากระบวนการนิเทศโดยใช้หลักธรรมอริยสัจ 4 เป็นหลักธรรมในการแก้ปัญหาทำงานและวางแผนการทำงานอย่างเป็นขั้นตอน ซึ่งหลักธรรมอริยสัจ 4 ทุกข์ คือ ปัญหา สมุทัย การเกิดขึ้นหรือสาเหตุแห่งปัญหา นิโรธ ความดับปัญหา และมรรค ทางที่นำไปสู่ความดับปัญหาอุปสรรคการเรียนการสอน(พระครูปลัดศักดิ์ มหาวิโร (โกศลสุภวัฒน์), 2563 :3)

จากความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยในฐานะครูสอน ซึ่งมีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอน เล็งเห็นความสำคัญของการนิเทศภายใน ว่าเป็นกระบวนการที่

สำคัญในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา เพื่อพัฒนาการจัดการเรียนการสอนของครู จึงมีความสนใจศึกษาวิจัย การพัฒนารูปแบบการนิเทศภายในของโรงเรียนสามัคคีวิทยาทาน เพื่อให้ได้รูปแบบที่เหมาะสมและใช้เป็นแนวทางให้สถานศึกษาต้นสังกัดและสถานศึกษาที่เกี่ยวข้อง นำไปพัฒนาปรับปรุงด้านการนิเทศภายใน ให้เกิดระบบการนิเทศภายในที่มีคุณภาพ ทั้งนี้เพื่อให้โรงเรียนมีระบบการนิเทศภายในที่เข้มแข็ง มีการดำเนินงานอย่างเป็นรูปธรรมอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่องและเป็นวัฒนธรรมขององค์กรต่อไป ซึ่งจะได้สอดคล้องกับระบบการศึกษาพัฒนาชาติต่อไป

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันการนิเทศภายในของโรงเรียนสามัคคีวิทยาทาน อำเภอเมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่
2. เพื่อพัฒนารูปแบบการนิเทศภายในของโรงเรียนสามัคคีวิทยาทาน อำเภอเมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่
3. เพื่อทดลองใช้รูปแบบการนิเทศภายในของโรงเรียนสามัคคีวิทยาทาน อำเภอเมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่
4. เพื่อประเมินผลและพัฒนารูปแบบการนิเทศภายในของโรงเรียนสามัคคีวิทยาทาน อำเภอเมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่

วิธีดำเนินการวิจัย

การพัฒนารูปแบบการนิเทศภายในโดยประยุกต์ใช้หลักธรรมอริยสัจ 4 ของโรงเรียนสามัคคีวิทยาทาน อำเภอเมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่ ผู้วิจัยได้กำหนดวิธีดำเนินการวิจัยไว้ ดังนี้

ขั้นตอนการวิจัย

ขั้นตอนที่ 1 (R1) การวิเคราะห์ (Analysis) = การวิจัย Research1 (R1) : การศึกษาข้อมูลพื้นฐานและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง ขั้นตอนนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารข้อมูลพื้นฐาน และทฤษฎีที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับการนิเทศภายในของโรงเรียนสามัคคีวิทยาทาน อำเภอเมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่ ประกอบด้วย 1. ศึกษาเอกสารบริบท สัมภาษณ์ สอบถามเกี่ยวกับสภาพการนิเทศภายใน และ 2. ทำการ SWOT เพื่อหาปัจจัยข้อมูลพื้นฐาน และแนวทางที่เหมาะสมเกี่ยวกับการนิเทศภายในของโรงเรียนสามัคคีวิทยาทาน อำเภอเมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่

ขั้นตอนที่ 2 การออกแบบและการพัฒนา (Design and Development) = การพัฒนา Development (D1) : การพัฒนาและตรวจสอบคุณภาพของรูปแบบ เป็นขั้นที่ดำเนินการร่วมกันทั้ง การออกแบบและพัฒนา (Design and Development) กับ การศึกษาวิจัยด้วยการนำข้อมูลพื้นฐาน มาสังเคราะห์ร่างต้นแบบรูปแบบการนิเทศภายใน และนำต้นแบบรูปแบบที่พัฒนาขึ้นไปตรวจสอบ ความสมบูรณ์มีความเหมาะสม โดยผู้เชี่ยวชาญ (Development : D1) จากนั้นจึงนำผลที่ได้จากการ ตรวจสอบไปแก้ไขปรับปรุงต้นแบบให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น และนำไปสนทนากลุ่ม ดังนี้ 1) ออกแบบกระบวนการของรูปแบบการนิเทศภายในของโรงเรียนสามัคคีวิทยาทาน อำเภอเมือง เชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่ ที่ประกอบด้วยการนำหลักธรรมอริยสัจ 4 ไปใช้ 2) ตรวจสอบความ สมเหตุสมผลเชิงทฤษฎี ความเป็นไปได้ และความสอดคล้องของรูปแบบ การนิเทศภายในของโรงเรียน สามัคคีวิทยาทาน โดยใช้หลักธรรมอริยสัจ 4 (DSNM Model) ก่อนนำไปใช้ โดยผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน 3) ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ ปรับปรุง แก้ไขเพื่อให้ได้รูปแบบทางเลือก และจัดทำคู่มือรูปแบบการ นิเทศของโรงเรียนสามัคคีวิทยาทาน และ 4) ดำเนินการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) เพื่อรับรองยืนยันรูปแบบทางเลือก และจัดทำคู่มือรูปแบบการนิเทศภายในของโรงเรียนสามัคคี วิทยาทาน อำเภอเมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่

ขั้นตอนที่ 3 การนำไปใช้ (Implementation) = การวิจัย Research2 (R2) : การนำรูปแบบ ไปใช้ในรูปแบบการนิเทศภายในที่พัฒนาขึ้นไปใช้จริง ตามคู่มือรูปแบบการนิเทศภายในของโรงเรียน สามัคคีวิทยาทานโดยดำเนินงานตามกระบวนการขั้นตอนต่อไปนี้ 1) การดำเนินการ ตามกระบวนการ ขั้นตอนรูปแบบ 2) ประเมินความคิดเห็นการใช้กระบวนการรูปแบบการนิเทศภายในของโรงเรียน สามัคคีวิทยาทาน และประเมินความพึงพอใจการใช้กระบวนการรูปแบบการนิเทศภายในของโรงเรียน สามัคคีวิทยาทาน ก่อนทดลอง 3) ใช้เครื่องมือที่ใช้คือรูปแบบการนิเทศภายในของโรงเรียนสามัคคี วิทยาทาน ทั้งนี้สามารถสรุปขั้นตอนการดำเนินงาน และ 4) ประเมินความคิดเห็นการใช้กระบวนการ รูปแบบการนิเทศภายในของโรงเรียนสามัคคีวิทยาทาน และประเมินความพึงพอใจการใช้กระบวนการ รูปแบบการนิเทศภายในของโรงเรียนสามัคคีวิทยาทาน หลังทดลอง

ขั้นตอนที่ 4 (D2) การประเมินผล (Evaluation) = การพัฒนา Development2 (D2) : การ ประเมินและปรับปรุงรูปแบบจากนั้นนำรูปแบบการนิเทศภายในของโรงเรียนสามัคคีวิทยาทานมาให้ ผู้เกี่ยวข้องประกอบด้วยครูผู้นิเทศและครูผู้รับการนิเทศของโรงเรียนสามัคคีวิทยาทาน 16 รูป/คน มา ประเมินผลรูปแบบหลังการใช้โดยใช้การวิจัยแบบหนึ่งกลุ่มตรวจสอบหลังการทดลองใช้ (One Group

Pretest – Posttest Design) (มาเรียม นิลพันธุ์ 2549 : 144) และผลจากการประเมิน ผู้บริหาร ครูสอนของโรงเรียนสามัคคีวิทยาทาน ผู้เกี่ยวข้องกับการใช้รูปแบบการนิเทศภายในของโรงเรียนสามัคคีวิทยาทาน อำเภอเมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่ นำมาพัฒนาให้มีความเหมาะสมมากยิ่งขึ้น

เครื่องมือการวิจัย

ขั้นตอนวิธีการสร้างคู่มือการใช้รูปแบบและแบบประเมินกระบวนการใช้รูปแบบมีลำดับขั้นตอนในการสร้างแบบทดสอบดังนี้ 1. วิเคราะห์สภาพปัจจุบันการดำเนินงานการนิเทศภายในของโรงเรียนสามัคคีวิทยาทาน และจัดทำคู่มือการใช้รูปแบบ 2. สร้าง แบบประเมินกระบวนการใช้รูปแบบ จำนวน 20 ข้อ แล้วนำแบบประเมินที่สร้างขึ้นมาตรวจสอบหาความเที่ยงตรง โดยนำแบบสอบถามไปให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน พิจารณาความครอบคลุมและความสอดคล้องของแบบสอบถามตามวัตถุประสงค์ (IOC) โดยมีเกณฑ์ข้อคำถามที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป พบว่าแบบสอบถามมีค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.60 -1.00 แล้วจึงนำแบบสอบถามไปใช้ และนำมาจัดพิมพ์เป็นแบบสอบถาม 3. นำแบบประเมินกระบวนการใช้รูปแบบ ไปทดลองใช้ 4. ประเมินกระบวนการใช้รูปแบบฉบับสมบูรณ์เพื่อนำไปใช้กับกลุ่มเป้าหมายต่อไป และ 5. สรุปผลการประเมินเพื่อนำไปพัฒนา

เครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย ได้แก่

1) กรอบวิเคราะห์เอกสารเกี่ยวกับนโยบาย เป้าหมาย ซึ่งพัฒนาจากทฤษฎี หลักการที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วย สภาพที่เป็นจริง สภาพที่คาดหวัง หลักการพัฒนารูปแบบการนิเทศภายในของโรงเรียนสามัคคีวิทยาทาน อำเภอเมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่

2) กรอบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง (Semi-structured interview form) เลือกใช้การสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้างเพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้เกี่ยวข้อง ประกอบด้วยชุดคำถามปลายเปิดจำนวน 2 ข้อ เพื่อให้ผู้ถูกสัมภาษณ์ให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์และแสดงความคิดเห็นพร้อมทั้งเสนอแนะแนวทางการออกแบบรูปแบบการนิเทศภายในของโรงเรียนสามัคคีวิทยาทาน เพื่อให้มีความเหมาะสมและมีความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติมากที่สุด

3) กรอบประเมินประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ของครูตามคู่มือรูปแบบการนิเทศภายในของโรงเรียนสามัคคีวิทยาทาน โดยประยุกต์ใช้หลักธรรมอริยสัจ 4 (DSNM Model) โดยประเมินประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ของครูในการใช้รูปแบบการนิเทศภายในของโรงเรียนสามัคคีวิทยาทาน โดยประยุกต์ใช้หลักธรรมอริยสัจ 4 (DSNM Model) มี 3 ด้าน คือ 1) ด้านแผนการจัดการเรียนรู้ 2) ด้านการจัดการเรียนรู้ และ 3) ผลที่เกิดขึ้นกับผู้เรียน

4) การสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) เป็นขั้นตอนการประเมินผลและพัฒนา รูปแบบการนิเทศภายในของโรงเรียนสามัคคีวิทยาทานเพื่อให้ได้รูปแบบการนิเทศภายในของโรงเรียน สามัคคีวิทยาทานมีขั้นตอนดังนี้ 1) การดำเนินการคัดเลือกผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่ม 2) เครื่องมือที่ใช้ สนทนากลุ่ม 3) การเก็บรวบรวมข้อมูล 4) การวิเคราะห์ข้อมูล และ 5) ยืนยันรับรองรูปแบบการนิเทศ ภายในของโรงเรียนสามัคคีวิทยาทาน

5) คู่มือรูปแบบการนิเทศภายในของโรงเรียนสามัคคีวิทยาทาน

6) แบบประเมินความคิดเห็นการใช้กระบวนการรูปแบบการนิเทศภายในของโรงเรียนสามัคคี วิทยาทาน

7) แบบประเมินความพึงพอใจการใช้กระบวนการรูปแบบการนิเทศภายในของโรงเรียน สามัคคีวิทยาทาน

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยจะวิเคราะห์ข้อมูลเชิงเนื้อหาและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล โดยสถิติพื้นฐาน คือ ค่าเฉลี่ย ร้อยละ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการนิเทศภายในของโรงเรียนสามัคคีวิทยาทาน อำเภอเมือง เชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่ มีผลการวิจัย ดังนี้

วัตถุประสงค์ข้อที่ 1 การศึกษาสภาพปัจจุบันการนิเทศภายในของโรงเรียนสามัคคีวิทยาทาน อำเภอเมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่ พบว่า ไม่มีรูปแบบการนิเทศภายใน ที่มีกระบวนการตามระบบ คุณภาพที่ชัดเจน ซึ่งการนิเทศภายในเป็นส่วนสำคัญที่จะช่วยแก้ไขปัญหาการจัดการเรียนการสอนและ การส่งผลถึงการพัฒนาผู้เรียน โดยกระบวนการนิเทศในปัจจุบัน ดำเนินการนิเทศโดย ผู้อำนวยการ เป็นเป็นผู้นิเทศ กำกับ ดูแลโดยตรง หรือมอบหมายให้ฝ่ายวิชาการเป็นผู้ดำเนินการ ยังไม่มีการกำหนด รูปแบบการนิเทศอย่างเป็น ขั้นตอนที่เหมาะสม ใช้วิธีการการตรวจเยี่ยมชั้นเรียนตามข้อตกลงที่ กำหนดร่วมกันกับครู ถึงจะเป็นการสร้างความเป็นกันเองและเกิดทัศนคติที่ดีแก่ครู แต่ก็ยังขาด รูปแบบการดำเนินการนิเทศที่เหมาะสมตามบริบทของสถานศึกษา ขาดการออกแบบวางแผนและ กิจกรรมการนิเทศการสอน กำหนดวัตถุประสงค์ ในการนิเทศการสอน

วัตถุประสงค์ข้อที่ 2 ผลการพัฒนารูปแบบการนิเทศภายในของโรงเรียนสามัคคีวิทยาทาน อำเภอเมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่ โดยใช้หลักกรรมวิธี 4 มีชื่อว่า DSNM Model มีขั้นตอน

การพิจารณา 4 ขั้นตอน ประกอบด้วย ขั้นตอนที่ 1 ทุกข์ (D : Dukkha) ขั้นการศึกษาบริบทเพื่อนำมาวางแผนกำหนดการนิเทศภายใน คือ ดำเนินการวางแผน เป็นขั้นเตรียมการนิเทศโดยศึกษาหาข้อมูลสารสนเทศงานวิชาการ ประมวลสภาพปัจจุบันปัญหาและความต้องการในการพัฒนาการศึกษา กำหนดจุดมุ่งหมายการนิเทศ จัดทำแผนการนิเทศ กำหนดเนื้อหาการนิเทศ ออกแบบการนิเทศ สื่อนิเทศ จัดเตรียมเครื่องมือนิเทศ กำหนดกรอบการติดตามประเมินผล และสรุปรายงานผลการนิเทศ ขั้นตอนที่ 2 สมุทัย (S : Samudaya) ขั้นการสร้างสื่อและเครื่องมือ คือ สร้างสื่อและเครื่องมือและดำเนินการตามแผนนิเทศ โดยประชุมเพื่อทบทวนจุดมุ่งหมายการนิเทศ แบ่งหน้าที่ภาระงานในการนิเทศ ประสานงานบุคคลที่เกี่ยวข้อง และนิเทศตามแผนด้วยรูปแบบการนิเทศภายในโรงเรียนโดยใช้เทคนิควิธีการที่ได้กำหนดร่วมกัน ขั้นตอนที่ 3 นิโรธ (N : Nirodha) ขั้นการปฏิบัติการนิเทศ คือ ดำเนินการปฏิบัติการนิเทศ เพื่อให้เป็นไปตามจุดมุ่งหมาย และมีประสิทธิภาพการจัดการเรียนการสอนตรงตามที่ครูปฏิบัติจริง เพื่อจะได้นำข้อมูลมาดำเนินการตรวจสอบและประเมินผลต่อไป ขั้นตอนที่ 4 มรรค (M : Magga) ขั้นสรุปและประเมินผล คือ ดำเนินการตรวจสอบและประเมินผล เพื่อประเมินผลการปฏิบัติงานว่าเป็นไปตามจุดมุ่งหมายหรือไม่อย่างไร นำผลการประเมินมาปรับปรุง เมื่อสิ้นสุดผลการนิเทศแต่ละครั้ง รายงานผลให้ผู้อำนวยการหรือผู้ที่ได้รับมอบหมายให้ติดตามกำกับดูแล ทราบโดยทำเป็นบันทึกข้อความ หรือแบบรายงานที่กำหนดไว้ในหัวข้อประเด็นต่าง ๆ เช่น ผู้นิเทศ ผู้รับการนิเทศ วันเดือนปีที่นิเทศ กิจกรรมที่นิเทศ เนื้อหาสาระที่นิเทศ การประเมินผลและสรุปผลของผู้รับการนิเทศและข้อควรพัฒนา โดยการตรวจสอบความสมเหตุสมผลเชิงทฤษฎี ความเป็นไปได้ และความสอดคล้องของรูปแบบ การนิเทศภายในของโรงเรียนสามัคคีวิทยาทาน โดยใช้หลักธรรมอริยสัจ 4 (DSNM Model) ก่อนนำไปใช้ โดยผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน โดยการตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับจุดประสงค์ เท่ากับ 0.96 และดำเนินการสนทนากลุ่มเพื่อรับรองยืนยันรูปแบบ

วัตถุประสงค์ข้อที่ 3 ผลการทดลองใช้รูปแบบการนิเทศภายในของโรงเรียนสามัคคีวิทยาทาน อำเภอเมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่ พบว่า การประเมินรูปแบบการนิเทศภายในของโรงเรียนสามัคคีวิทยาทานโดยใช้หลักธรรมอริยสัจ 4 หลังการใช้รูปแบบการนิเทศภายในของโรงเรียนสามัคคีวิทยาทานโดยใช้หลักธรรมอริยสัจ 4 อำเภอเมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่ มีค่าสูงกว่า ก่อนใช้รูปแบบการนิเทศภายในของโรงเรียนสามัคคีวิทยาทาน โดยใช้หลักธรรมอริยสัจ 4 (DSNM Model) หลังใช้มีคะแนนเฉลี่ยหลังใช้เท่ากับก่อนใช้มีคะแนนเฉลี่ยและระดับความพึงพอใจในการใช้รูปแบบการนิเทศภายในของโรงเรียนสามัคคีวิทยาทานมีคะแนนอยู่ในระดับมากที่สุด

วัตถุประสงค์ข้อที่ 4 ผลการประเมินผลและพัฒนารูปแบบการนิเทศภายในของโรงเรียนสามัคคีวิทยาทาน อำเภอเมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปวิเคราะห์ One-Group Pretest-Posttest Design เพื่อยืนยันและรับรองประสิทธิภาพรูปแบบการนิเทศภายในของโรงเรียนสามัคคีวิทยาทาน อำเภอเมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่ โดยใช้หลักธรรมาจริย 4 (DSNM Model) พบว่าหลังใช้รูปแบบการนิเทศภายในโรงเรียนสามัคคีวิทยาทาน อำเภอเมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่ มีระดับความพึงพอใจของครูผู้นิเทศและผู้รับนิเทศ อยู่ในระดับ มากที่สุด ซึ่งส่งผลต่อการพัฒนากระบวนการสอน ผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนที่พัฒนาเพิ่มขึ้น

อภิปรายผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการนิเทศภายในของโรงเรียนสามัคคีวิทยาทาน อำเภอเมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่ ผู้วิจัยอภิปรายผลจากข้อค้นพบตามลำดับวัตถุประสงค์ของการวิจัย ดังนี้

อภิปรายผลข้อที่ 1 ผลการศึกษาศภาพปัจจุบันการนิเทศภายในของโรงเรียนสามัคคีวิทยาทาน อำเภอเมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่ จากผลการวิจัยที่พบว่า ไม่มีรูปแบบการนิเทศภายใน ที่มีกระบวนการตามระบบคุณภาพที่ชัดเจน จึงส่งผลให้การพัฒนาศักยภาพครูให้ทิศทางจึงส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ต่ำ ดังที่ จินนหฐาน์ อุปาทัง (2551 : 21) ; สิทธิพล พรหมมินทร์ (2553 : 17) จักรกฤษ สมศิลา (2557 : 27) กล่าวว่า เพื่อพัฒนาศักยภาพภายในโรงเรียน โดยเฉพาะครูให้มีความรู้ความสามารถ และทักษะในการจัดการศึกษาเพื่อเพิ่มศักยภาพทางด้านวิชาชีพ ซึ่งจะส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพที่สูงขึ้น รวมทั้งผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่ดีขึ้นตามไปด้วย ดังนั้น ผู้วิจัยจึงเห็นว่าการขาดรูปแบบการนิเทศภายในเป็นปัญหาในการบริหารงานเป็นอย่างยิ่ง ดังที่ สถาพร สมอุทัย (2565 : 279) ได้กล่าวถึงความจำเป็นของการนิเทศภายในว่า การนิเทศการศึกษามีความจำเป็นต่อการพัฒนาครูให้ทันกับความเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ

อภิปรายผลข้อที่ 2 ผลการพัฒนารูปแบบการนิเทศภายในของโรงเรียนสามัคคีวิทยาทาน โดย อำเภอเมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่ จากผลการวิจัยที่พบว่า ไม่มีรูปแบบการนิเทศภายในที่ตรงกับบริบทของโรงเรียนสามัคคีวิทยาทาน ซึ่งเป็นโรงเรียนพระปริยัติธรรม จึงส่งผลให้กระบวนการนิเทศภายในที่ผ่านมาไม่ตอบโจทย์บริบทของสถานศึกษา จึงศรนาหลักธรรมทางพระพุทธศาสนามาประยุกต์ใช้ในการนิเทศภายใน โดยการสร้างรูปแบบการนิเทศภายในที่ใช้หลักธรรมทางพระพุทธศาสนา คือ อริยสัจ 4 (DSNM Model) และทำการตรวจสอบรูปแบบโดยใช้การสนทนากลุ่มโดยผู้เชี่ยวชาญ พบว่า ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่านได้ให้ความสมเหตุสมผลเชิงทฤษฎี มีค่าดัชนีความ

สอดคล้องร้อยละ เท่ากับ 0.96 ดังที่ สัญญา เคนาภูมิ (2558 : 98-99) ได้ให้ความหมายไว้ว่า การสนทนากลุ่มเป็นรูปแบบการสัมภาษณ์ชนิดหนึ่งที่ใช้สำหรับผู้ที่ถูกสัมภาษณ์กลุ่มเล็ก ๆ มักใช้เก็บรวบรวมข้อมูลในกรณีที่ต้องการได้ข้อมูลจากการพิจารณาจากบุคคลที่เกี่ยวข้องกับปัญหา ผู้ที่นำมาใช้ในการสนทนากลุ่มจะเป็นบุคคลที่ผู้ศึกษาคาดว่า จะเป็นผู้ที่สามารถให้ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่ต้องการศึกษาได้เป็นอย่างดีโดยปกติจะใช้ผู้เข้าร่วมสนทนาประมาณ 8-12 คน หากใช้จำนวนน้อยกว่า 8 คน จะถือว่ากลุ่มตัวอย่างยังไม่เป็นตัวแทน แต่ถ้าใช้มากกว่า 12 คน จะทำให้เกิดปัญหายุ่งยากในการดำเนินงาน โดยทุกซ์ : D คือ ความคิดเห็นกำหนดนโยบาย สมุทัย : S คือสาเหตุ นิโรธ : N คือกระบวนการและวิธีการนิเทศภายใน มรรค : M คือ ประเมินผล ทำให้มีความสอดคล้องชัดเจนและตรงกับบริบทของโรงเรียนพระปริยัติธรรมศึกษาเพื่อช่วยเหลือครูให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน ดังที่ จันทิมา พงษ์พรหม (2558 : 24-39) การปฏิบัติการนิเทศภายในโรงเรียน เป็นขั้นตอนการดำเนินการนิเทศควบคุมให้เป็นไปตามแนวทางในการนิเทศที่วางตั้งไว้ทั้งนี้สามารถเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการจัดการเรียนการสอนของผู้สอน ให้มุ่งไปในทิศทางที่ดีขึ้น สอดคล้องกับกระบวนการนิเทศภายในของ แสน สมนึก (2541 : 75-77)

อภิปรายผลข้อที่ 3 ผลการทดลองใช้รูปแบบการนิเทศภายในของโรงเรียนสามัคคีวิทยาทาน อำเภอเมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่ จากผลการวิจัยที่พบว่า ประสิทธิภาพของรูปแบบการนิเทศภายในของโรงเรียนสามัคคีวิทยาทานโดยใช้หลักธรรมอริยสัจ 4 (DSNM Model) คะแนนเฉลี่ยหลังใช้รูปแบบการนิเทศภายในของโรงเรียนสามัคคีวิทยาทานมีระดับคะแนนที่สูงกว่าคะแนนเฉลี่ยก่อนใช้รูปแบบการนิเทศภายในของโรงเรียนสามัคคีวิทยาทาน การประเมินการใช้จากผู้ใช้งานจริง แม่นยำเที่ยงตรง ดังที่ เกียรติพงษ์ อุดมธนะธีระ (2566) กล่าวว่า ข้อมูลเชิงสถิติหรือข้อมูลที่เป็นตัวเลขเชิงปริมาณ ที่มีการเก็บรวบรวม ใช้อ้างอิงเพื่อเพิ่มความน่าเชื่อถือให้กับข้อมูลเชิงคุณภาพ ดังนั้น ผู้วิจัยจึงเห็นว่า การทดลองใช้รูปแบบการนิเทศภายในของโรงเรียนสามัคคีวิทยาทาน อำเภอเมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่ โดยใช้หลักธรรมอริยสัจ 4 (DSNM Model) มีความจำเป็น และพบว่า ก่อนและหลังการใช้รูปแบบการนิเทศภายในของโรงเรียนสามัคคีวิทยาทาน อำเภอเมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่ มีคะแนนเฉลี่ยหลังใช้รูปแบบการนิเทศภายในของโรงเรียนสามัคคีวิทยาทาน โดยใช้หลักธรรมอริยสัจ 4 (DSNM Model) สูงกว่าก่อนการใช้รูปแบบการนิเทศภายในของโรงเรียนสามัคคีวิทยาทาน อำเภอเมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก ผู้นิเทศและครูผู้รับการนิเทศได้ให้คำแนะนำความคิดเห็นและสะท้อนความความคิดเห็นเกี่ยวกับบริบทของสถานศึกษาต่อการ

นิเทศภายในอย่างชัดเจน นอกจากนั้นในระหว่างดำเนินการจัดทำรูปแบบการนิเทศภายในของโรงเรียนสามัคคีวิทยาทาน ซึ่งสอดคล้องตาม ทุกขั้นตอน ผู้วิจัยและตรวจสอบความสมเหตุสมผลเชิงทฤษฎี ความเป็นไปได้ และความสอดคล้องของรูปแบบ การนิเทศภายในของโรงเรียนสามัคคีวิทยาทาน โดยใช้หลักธรรมอริยสัจ 4 (DSNM Model) ก่อนนำไปใช้ และดำเนินการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) เพื่อรับรองยืนยันรูปแบบทางเลือก จากผู้เชี่ยวชาญสอดคล้องกับหลักการของ สัญญา เคนาภูมิ (2558 : 98-99) ได้ให้ความหมายไว้ว่า การสนทนากลุ่มเป็นรูปแบบการสัมภาษณ์ชนิดหนึ่งที่ใช้สำหรับผู้ที่ถูกสัมภาษณ์กลุ่มเล็กส่งผลให้รูปแบบการนิเทศภายในของโรงเรียนสามัคคีวิทยาทาน โดยใช้หลักธรรมอริยสัจ 4 (DSNM Model) เป็นที่ยอมรับและน่าเชื่อถือสร้างความเชื่อมั่นให้แก่ครูผู้สอนในการนำไปเป็นแนวทางปฏิบัติ ทำให้ระดับความพึงพอใจของการใช้รูปแบบการนิเทศภายในของโรงเรียนสามัคคีวิทยาทาน อยู่ในระดับมากที่สุด

อภิปรายผลข้อที่ 4 ผลการประเมินผลและพัฒนาการรูปแบบการนิเทศภายในของโรงเรียนสามัคคีวิทยาทาน อำเภอเมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่ จากผลการวิจัยที่พบว่า การประเมินและยืนยันรูปแบบการนิเทศภายใน ทำให้เกิดความน่าเชื่อถือในการใช้รูปแบบการนิเทศภายใน และการยืนยันประสิทธิภาพของรูปแบบภายใน ดังนั้นผู้วิจัยจึงเห็นว่าผลการประเมินผลและพัฒนาการรูปแบบการนิเทศภายในของโรงเรียนสามัคคีวิทยาทาน อำเภอเมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่ ควรดำเนินการโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อทดสอบค่า $\bar{x}$, S.D., df, t, p-value ประเมินความคิดเห็นการใช้กระบวนการรูปแบบการนิเทศภายในของโรงเรียนสามัคคีวิทยาทาน อำเภอเมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่ ก่อนและหลังใช้ รูปแบบการนิเทศภายในของโรงเรียนสามัคคีวิทยาทาน อำเภอเมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่ เพื่อยืนยันรับรองประสิทธิภาพและพัฒนาการใช้รูปแบบนิเทศภายในของโรงเรียนสามัคคีวิทยาทาน อำเภอเมืองเชียงใหม่ จังหวัด สร้างความน่าเชื่อมั่นให้กับบุคลากรในการสอน เป็นการพัฒนาคุณภาพการศึกษา เพิ่มผลสัมฤทธิ์และคุณภาพแก่นักเรียน ดังที่ พัทรี ศานติอาวรณ์ (2552 : 12) รัศมี ภูกันดาน (2562 : 22) ได้กล่าวว่าสอดคล้องกันว่า การนิเทศภายในโรงเรียน คือ กระบวนการทำงานร่วมกันของบุคลากรทางการศึกษา โดยการระดมสรรพกำลังสนับสนุนการดำเนินงานเพื่อให้ครูสามารถปรับปรุงกระบวนการเรียนการสอนที่ตรงกับความต้องการพัฒนาให้มีประสิทธิภาพและต่อเนื่อง ส่งผลให้นักเรียนมีคุณภาพและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามจุดหมาย

องค์ความรู้ใหม่

การวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการนิเทศภายในของโรงเรียนสามัคคีวิทยาทาน อำเภอเมือง เชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่ สามารถองค์ความรู้จากการวิจัยชื่อว่า DSNM Model ดังภาพนี้

ภาพที่ 1 DSNM Model

1 ทุกข์ (D : Dukkha) ขั้นการศึกษาบริบทเพื่อนำมาวางแผนกำหนดการนิเทศภายใน คือ ดำเนินการวางแผน เป็นขั้นเตรียมการนิเทศโดยศึกษาหาข้อมูลสารสนเทศงานวิชาการ

2 สมุทัย (S : Samudaya) ขั้นการสร้างสื่อและเครื่องมือ คือ สร้างสื่อและเครื่องมือและ ดำเนินการตามแผนนิเทศ โดยประชุมเพื่อทบทวนจุดมุ่งหมายการนิเทศ แบ่งหน้าที่ภาระงานในการ นิเทศ ประสานงานบุคคลที่เกี่ยวข้อง

3 นิโรธ (N : Nirodha) ขั้นการปฏิบัติการนิเทศ คือ ดำเนินการปฏิบัติการนิเทศ เพื่อให้เป็นไป ตามจุดมุ่งหมาย และมีประสิทธิภาพ

4 มรรค (M : Magga) ขั้นสรุปและประเมินผล คือ ดำเนินการตรวจสอบและประเมินผล เพื่อ ประเมินผลการปฏิบัติงานว่าเป็นไปตามจุดมุ่งหมายหรือไม่อย่างไร นำผลการประเมินมาปรับปรุง

สรุป และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการนิเทศภายในของโรงเรียนสามัคคีวิทยาทาน อำเภอเมือง เชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่ มีข้อค้นพบจากการวิจัยที่รวมถึงการนำผลการวิจัยไปใช้ โดยเฉพาะ DSNM Model ได้แก่ 1 ทุกข์ (D : Dukkha) 2 สมุทัย (S : Samudaya) 3 นิโรธ (N : Nirodha) และ 4 มรรค

(M : Magga) พบว่า หลังใช้รูปแบบการนิเทศภายในมีประสิทธิภาพสูง มีระดับความพึงพอใจของครูผู้นิเทศและผู้รับนิเทศอยู่ในระดับมากที่สุดและผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนเพิ่มขึ้นและเป็นข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป ดังนี้

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1) ผู้บริหารของโรงเรียนสามัคคีวิทยาทานหรือผู้ที่เกี่ยวข้องมีความเป็นไปได้ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องจึงควรนำรูปแบบการนิเทศภายในของโรงเรียนสามัคคีวิทยาทานโดยใช้หลักธรรมอริยสัจ 4 (DSNM Model) อำเภอเมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่ ไปปรับใช้ในโรงเรียนพระปริยัติธรรมศึกษาต่อไป

2) ผู้ที่ทำหน้าที่นิเทศ จะต้องติดตามดูแลอย่างใกล้ชิด เพื่อนำ ข้อมูล ต่าง ๆ มาช่วยเหลือครู ซึ่งในขั้นตอนการวางแผนการนิเทศ ดังนั้นหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรดำเนินการ ดังนี้ ควรจัดอบรมเชิงปฏิบัติการให้ครูผู้นิเทศและครูผู้รับการนิเทศมีความรู้ มีทักษะ ฝึกปฏิบัติ ภายใต้การดูแล ช่วยเหลือ โดยวิทยากรผู้เชี่ยวชาญ

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1) จึงควรมีการวิจัยเพิ่มเติมโดยการนำรูปแบบการนิเทศภายในของโรงเรียนสามัคคีวิทยาทานโดยใช้หลักธรรมอริยสัจ 4 (DSNM Model) อำเภอเมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่ ไปใช้ในการพัฒนางานด้านวิชาการอื่น ๆ เป็นต้น

2) การวิจัยครั้งนี้เป็นการพัฒนารูปแบบการนิเทศภายในของโรงเรียนสามัคคีวิทยาทาน โดยใช้หลักธรรมอริยสัจ 4 (DSNM Model) ควรมีการวิจัยเพื่อพัฒนารูปแบบ การนิเทศภายในแบบอื่น ๆ โดยใช้หลักธรรมอื่น ๆ ทางพระพุทธศาสนา เช่น พรหมวิหาร 4, สังคหวัตถุ 4 เป็นต้น

References

- เกียรติพงษ์ อุดมธนะธีระ. (2566). [ออนไลน์]. แหล่งข้อมูล : <https://www.facebook.com/iok2u>
[1 กุมภาพันธ์ 2566].
- จักรกฤษ สมศิลา. (2557). การศึกษารูปแบบที่เหมาะสมของกระบวนการนิเทศภายใน โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 3. *วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต*. นครราชสีมา: มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา

- จิณห์ธน อูปาหัง. (2551). การศึกษาการดำเนินงานนิเทศภายในของโรงเรียนที่ได้รับการรับรองมาตรฐานการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษารุงเทพมหานคร. *วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต* (สาขาวิชานิเทศการศึกษาและพัฒนาหลักสูตร). จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ทัศนิตา พงษ์พรหม. (2558). ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการนิเทศภายในโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียน สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2. *วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต*. ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา.
- บุษกร เชี่ยวจินดาภานต์. (2561). เทคนิคการวิจัยเชิงคุณภาพแบบกรณีศึกษา. *วารสารศิลปศาสตร์ปริทัศน์*. ปีที่ 13 (ฉบับที่ 25). 111.
- ปาจริย์ หงส์แก้ว. (2563). การพัฒนารูปแบบการนิเทศภายในที่มีประสิทธิผลของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22. วิทยานิพนธ์, สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- พระครูปลัดศักดิ์ มหาวิโร (โกศลสุวัฒน์). (2563). รูปแบบการจัดการเรียนการสอนตามหลักอริยสัจ 4 สำหรับนักเรียนประถมศึกษาในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร. *หลักสูตรปริญญาพุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต* (สาขาวิชาพุทธบริหารการศึกษา). บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- พัชรี ศานติอาวรรณ. (2552). สภาพการนิเทศภายในของศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษา แม่नावางอำเภอแม่เฒ่า จังหวัดเชียงใหม่. *การค้นคว้าแบบอิสระศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต*. เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- มาเรียม นิลพันธุ์. (2549). *วิธีวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์*. พิมพ์ครั้งที่ 2. นครปฐม : โครงการส่งเสริมการผลิตตำรา และเอกสารการสอน คณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- รัศมี ภูกันตาน. (2562). การพัฒนารูปแบบการนิเทศภายในโดยใช้ทีมเป็นฐานในโรงเรียนมัธยมศึกษา. *วิทยานิพนธ์การศึกษาศาสตรดุษฎีบัณฑิต*. มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- โรงเรียนสามัคคีวิทยาทาน. (2564). *การรายงานการพัฒนาคุณภาพการศึกษา (SAR) ของโรงเรียนสามัคคีวิทยาทาน*. อำเภอเมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่.
- สถาพร สมอุทัย. (2565). “การนิเทศการศึกษา” หนึ่งตัวช่วยในการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21. *วารสารวิจัยวิชาการ*. 5 (3). 282-283.

- แสน สมนึก. (2541). การพัฒนารูปแบบการนิเทศทางไกลเพื่อเสริมสร้างสมรรถภาพการนิเทศภายใน
ของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา. *ปรัชญาดุสิตบัณฑิต* (สาขาการวิจัยและพัฒนาหลักสูตร).
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- สัญญา เคนาภูมิ. (2558). การสร้างกรอบแนวคิดการวิจัยโดยใช้ทฤษฎีจากฐานราก. *วารสารวิจัยและ
พัฒนา วไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ สาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์*. 10(3).
- สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา องค์กรมหาชน. (2555). *คู่มือการประเมิน
คุณภาพภายนอกกรอบสาม (พ.ศ. 2554-2558) ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานฉบับสถานศึกษา
(แก้ไขเพิ่มเติม พฤศจิกายน 2554)*. สมุทรปราการ : บริษัท ออฟ เซ็ต พลัส จำกัด.
- สิทธิพล พรหมินทร์. (2553). รูปแบบการนิเทศภายในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษา
น่าน เขต 2. *วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต*. อุตรดิตถ์: มหาวิทยาลัยราชภัฏ อุตรดิตถ์.